

Bico

FEDERATIE *VZW*   FEDERATION *ASBL*

JAARVERSLAG 2018

INHOUDSTAFEL

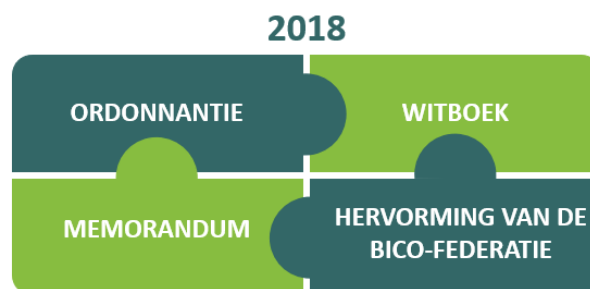
INHOUDSTAFEL.....	1
VOORWOORD.....	3
HOOFDSTUK 1: DE LEDEN.....	8
Noodopvang.....	8
Dagopvang.....	8
Onthaalhuizen.....	8
Centrum gespecialiseerd in de opvang van slachtoffers van mensenhandel.....	9
Thuisbegeleiding.....	9
Straathoekwerk.....	10
Federatie.....	11
HOOFDSTUK 2: WERKGROEPEN EN VERTEGENWOORDIGING.....	12
Interne werkgroepen.....	12
Externe vertegenwoordiging.....	15
Vergaderingen.....	17
Van het Algemene Beleid naar de Ordonnantie en Toepassingsbesluiten.....	19
HOOFDSTUK 3: OVERLEGORGANEN.....	21
Brussels Overleg Thuislozenzorg.....	21
Het Regio-Overleg Thuislozenzorg.....	22
STAMBICAW.....	22
Witboek van het Brussels Overleg Thuislozenzorg.....	22
Vergaderingen AMA - Bico-federatie.....	23
Vertegenwoordiging in het Paritair Comité 319.00.....	23
Vertegenwoordiging in het Fonds Sociale Maribel.....	23
Vertegenwoordiging in het vormingsfonds ter bevordering van initiatieven ten behoeve van risicogroepen.....	24
Vertegenwoordiging op het Steunpunt thuislozenzorg Brussel - la Strada.....	24
Vertegenwoordiging in de Adviesraad voor gezondheids- en welzijnszorg van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.....	25
Werkgroep Adviesraad "Daklozen".....	26
Overleg betreffende de regionalisering van de huurovereenkomst.....	26
HOOFDSTUK 4: VORMINGEN, STUDIEDAGEN, ONDERZOEKEN EN GASTCOLLEGE.....	27
De week van de Brusselse thuislozenzorg.....	27

Vormingsplan	28
Voorstelling van de Bico-federatie en van de thuislozensector.....	29
Studiedagen/Colloquium/Afspraken.....	29
HOOFDSTUK 5: LIDMAATSCHAPPEN	30
Vlaams Studie en Documentatiecentrum voor VZW's (VSDC).....	30
HOOFDSTUK 6: RAAD VAN BESTUUR / ALGEMENE VERGADERING.....	31
HOOFDSTUK 7: ORGANIGRAM.....	32
BIBLIOGRAFIE	33
GLOSSARIUM.....	34
BIJLAGEN	35
Brief: Sociaal dossier	35
Brief: Ordonnantie.....	38

VOORWOORD

De tweetalige Bico-federatie verenigt Brusselse instellingen die met personen in moeilijkheden en dak- en thuislozen werken en erkend en/of gesubsidieerd zijn door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) en verdedigt hun belangen ten aanzien van private of publieke instanties.

De Bico-federatie werd in 2002 opgericht om deze instellingen te verdedigen en om een goede doorstroming van informatie te verzekeren, zodat ze op de hoogte blijven van de ontwikkelingen binnen het werkveld en ten aanzien van het beleid, zowel in het Nederlands als in het Frans. Dit brengt een beter functioneren en dienstverlening met zich mee, wat op zich ten goede komt aan de thuislozensector.

Het jaar 2018 was het jaar van de veranderingen zowel voor de Bico-federatie als voor de Brusselse thuislozensector.

Binnen de Brusselse thuislozensector hebben we uitgebreid gediscussieerd over de ordonnantie, het wettelijke kader, die van toepassing is voor de diensten die vallen onder de bevoegdheid bijstand aan personen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Gedurende decennia was een aanzienlijk deel van het Brussels budget voor de strijd tegen armoede gevrijwaard voor de urgentiediensten. We merkten doorheen de jaren telkens een stijging van middelen binnen de urgentie, terwijl de stijging binnen integratiediensten eerder beperkt bleef, waardoor een onevenwicht tot stand kwam tussen beide typen diensten. De laatste jaren zetten de bevoegde Brusselse Ministers stappen in de goede richting om dit onevenwicht weg te werken, zoals subsidiëring van de dagcentra en Housing First. Maar we merken nog altijd dat de urgentiediensten een grote hap nemen uit de Brusselse begroting.

We moeten werken aan de versterking van een aanpak die de oorzaken van dak- en thuisloosheid aanpakt en ons niet alleen beperken tot het beheren ervan.

Binnen de Brusselse thuislozenzorg heb je een brede waaier aan diensten, die nauw met elkaar samenwerken en beantwoorden aan de veelheid en de grote complexiteit van hulpvragen waarmee ze dagdagelijks worden geconfronteerd.

Sinds 2015 werken de bevoegde Ministers binnen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aan een nieuwe ordonnantie (wettelijk kader) voor een regionaal beleid betreffende de noodhulp en de integratie van daklozen. Het doel van deze nieuwe wet is een betere coördinatie van de verschillende diensten voor dak- en thuislozen zowel van de noodhulp als de inschakelingsdiensten en een centrale opvolging van de trajecten van de dak- en thuislozen die gebruik maken van deze diensten.

Op vrijdag 25 mei 2018, stemde de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor het ontwerp van ordonnantie betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen.

De implementatie van deze ordonnantie gaat gepaard met een verhoging van de broodnodige financiële middelen voor de Brusselse thuislozensector, wat de thuislozensector toejuicht.

De ordonnantie is qua structuur opgebouwd in een dichotomie, zowel voor het publiek als voor de centra. Voor het doelpubliek spreken we enerzijds van daklozen en anderzijds begeleidingsbehoefte. Wat een heel eenzijdige voorstelling is, gezien de grote diversiteit van ons doelpubliek en het moeilijk kunnen plaatsten van de instellingen binnen dit tweeluik.

De diensten worden ook ingedeeld, enerzijds als noodbijstandsvoorzieningen en anderzijds als integratievoorzieningen. Natuurlijk vallen een brede waaier aan diensten binnen de integratiediensten zijnde onthaalhuizen, straathoekwerk, diensten die instaan voor begeleiding aan huis en Housing First. Binnen de noodbijstandsvoorzieningen vallen de volgende diensten onder: het sociaal noodoproepnummer, de noodopvang en de dagcentra.

Dankzij deze nieuwe ordonnantie zijn diensten zoals de dagcentra, Housing First en nabegeleiding nu structureel wettelijk geïmplementeerd en werken de bestaande diensten met duidelijke normen wat de kwaliteit van de sector alleen ten goede kan komen.

Het Brusselse thuislozenlandschap zal grondig veranderen door de oprichting van twee grote operatoren namelijk "Bruss'Help" en "New Samusocial".

Voor de centrale coördinatie en de doorverwijzing van de dak- en thuislozen naar de meest geschikte diensten (op basis van de beschikbare plaatsen) zal de regionale instelling Bruss'Help (een publiekrechtelijke vzw) gecreëerd worden. De opdracht van Bruss'Help is niet enkel het organiseren van een efficiëntere samenwerking tussen noodhulp en inschakelingsdiensten maar ook om het opnemen van de sociale rechten te vergemakkelijken.

Een instrument dat hiervoor ontwikkeld wordt is het elektronisch gedeeld sociaal dossier.

Concreet legt de ordonnantie aan elke erkende dienst op, ongeacht het type dienstverlening (dus ook aan onvoorwaardelijke laagdrempelige dag of nachtopvang) een sociaal dossier op te stellen voor elke gebruiker, waarvan de gegevens gedeeld kunnen worden met alle andere diensten waarop de gebruiker een beroep doet. Dit sociaal dossier zal centraal beheerd worden door Bruss'Help voor de opvolging van de trajecten van de dak- en thuislozen en hun doorverwijzing.

De Brusselse thuislozensector staat weigerachtig tegenover dit instrument. Werken met dak- en thuislozen vergt een aanpak op maat die in eerste instantie de bedoeling heeft een vertrouwensrelatie

op te bouwen in een administratief landschap dat buitengewoon complex en dat steeds vaker leidt tot het niet opnemen van sociale rechten¹ en verdere precarisering van de situatie.

Onze hulpverlening is er altijd op gericht geweest om samen met de gebruikers van onze diensten hun rechten en plichten op te nemen en op alle mogelijke manieren hun integratie in de maatschappij te versterken. Dit gebeurt voornamelijk door tijd te investeren in het beluisteren van de behoeften van mensen die zich vaak op vele vlakken uitgesloten voelen en/of zijn. We brengen hen stap voor stap in contact met diensten die zij niet kenden of die ze mijden als te hoogdrempelig of omwille van negatieve ervaringen. Door de tijd te nemen om de voor- en nadelen af te wegen gaan wij samen op pad om rechten te openen die tot dan toe ontoegankelijk leken.

- Een gedeeld elektronisch sociaal dossier vergroot de afstand tussen de sociaal werker en de hulpvrager. Het risico bestaat dat sociaal werkers zich gaan (of moeten) baseren op de gedeelde informatie om gestandaardiseerde oplossingen aan te reiken. Dit is vooral een gevaar bij een centrale toegangspoort en doorverwijzing zoals opgenomen in de opdrachten van Bruss'Help.

Een dossier dat de situatie van de gebruiker en ondernomen stappen beschrijft is vandaag al een belangrijk werkinstrument voor de meeste organisaties. Sommige diensten verkiezen een papieren dossier (om samen met de gebruiker concrete aangepaste hulpverleningsplannen uit te schrijven). Andere diensten opteren voor een elektronisch dossier (voornamelijk om de interne communicatie tussen sociaal werkers, binnen het ploegenstelsel, te vergemakkelijken).

- Een bijkomend elektronisch dossier verhoogt de werklast van de sociaal werkers. Tijd die niet geïnvesteerd kan worden in de hulpvrager. Het is onduidelijk in welke mate dit opgelegde centrale systeem aansluit bij de dagelijkse werking, de werkmethode en de individuele contacten met de gebruikers.

Bruss'Help staat daarnaast ook in voor onderzoek naar de problematiek van dak- en thuisloosheid op basis van statistische gegevens. Deze taak werd voorheen opgenomen door het Steunpunt thuislozenzorg Brussel La Strada.

Voor onderzoek op basis van statistische gegevens beschikt de Brusselse thuislozenzorg met de "Centrale registratie" al tien jaar over een geanoniseerd instrument ontwikkeld in nauwe samenwerking met de onthaalhuizen, de centra voor dringend onthaal en de federaties van de sector. Op die manier worden gegevens verzameld van de Brusselse opvangcentra voor dak- en thuislozen, die erkend worden door de GGC, de COCOF en de Vlaamse Gemeenschap. De centrale registratie biedt informatie over evoluties betreffende de kenmerken van de opgevangen dak- en thuislozen en enkele sociaal-demografische kenmerken van deze doelgroep. Dit laat toe om bepaalde realiteiten uit het werkveld te objectiveren en zo bij te dragen tot het zoeken naar meer geschikte, structurele oplossingen².

---

1 OBSERVATORIUM VOOR GEZONDHEID EN WELZIJN VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD, *Inzichten in non take-up van de sociale rechten en in sociale onderbescherming in het Brussels Gewest*, Thematisch katern van het Armoederapport van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2016, Brussel : Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2017

2 LA STRADA, DE WITTE JASPER, *Centrale registratie voor de onthaalhuizen en centra voor dringend onthaal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Gegevens over de opvang van thuislozen in de periode 2010-2014*, Brussel : la Strada Steunpunt Thuislozenzorg, 2016

- Het bestaande centrale registratiesysteem is een van de opdrachten van la Strada en werd ontwikkeld in samenwerking met de sector wat een positieve impact heeft op de kwaliteit van registratie en de gegevens. De nieuwe ordonnantie maakt het bovendien mogelijk om het bestaande systeem uit te breiden met de gegevens van organisaties die tot nu toe niet erkend werden door de GGC zoals bv. de Samusocial.
- Voor het ontwikkelen van een nieuw systeem moet van 0 gestart worden. Akkoorden moeten worden gesloten met de COCOF en de Vlaamse Gemeenschap opdat de gegevens van de COCOF-diensten en het CAW Brussel deel uit maken van deze centrale registratie. Een nieuwe werkgroep met vertegenwoordigers en experts uit de sector moet worden opgestart om samen met het CIBG het werk (van 10 jaar geleden) over te doen. Er wordt nergens een raming gemaakt van de kosten voor de ontwikkeling van dit systeem (informatici, expertise van de sector) en installatie ervan (server, computers), de rol van het CIBG, de opvolging en ondersteuning door informatici, de evaluatie en bijsturing door de sector en beleid. Duidelijk is dat dit een werk is van lange adem en een grote financiële inbreng van de bevoegde Ministers vraagt.

De Ministers willen op die manier een ‘gezicht’ geven aan de dak- en thuislozen die gebruik maken van de diensten van de Brusselse sector en ‘hun rechten’ te vrijwaren.

Tijdens de verschillende onderhandelingen tussen de sector en de Ministers werd de ordonnantie meermaals aangepast en een aantal voorgestelde aanpassingen meegenomen in de definitieve versie van de ordonnantie.

Toch zijn er aantal gemiste kansen. We zullen er twee uitlichten.

1. De strijd tegen dak- en thuisloosheid had moeten worden geïntegreerd in een grotere geheel, *"een globale aanpak, transversaal en geïntegreerd, met als leidraad de rechten die gericht zijn op integratie (huisvesting, werk, gezondheid, cultuur, opleiding, waardig leven, mobiliteit en openbare ruimte,...) wat toelaat tegemoet te komen aan de diversiteit van de persoonlijke situaties van de betrokkenen"*³.
2. Het ontbreken van het koppelen van de ordonnantie aan een actief huisvestingsbeleid dat noodzakelijk is gezien de huisvestingscrisis binnen Brussel Hoofdstedelijk Gewest en nadruk leggen op alle woongerelateerde oplossingen, nabegeleiding, diensten die instaan voor begeleiding aan huis, etc. om te vermijden dat mensen opnieuw in de dak- en thuislozencircuit terecht komen en het verzekeren van een duurzame uitstroom.

Er staat dus heel wat te veranderen binnen de Brusselse thuislozensector. De ordonnantie, die het algemeen wettelijk kader is, is pas de eerste stap. De tweede en minstens even belangrijk zijn de toepassingsbesluiten. Deze besluiten zijn in feite de wettelijke concrete invulling van de ordonnantie. De komende maanden zal de Brusselse thuislozensector en bevoegde politici samen hard werken om ervoor te zorgen dat deze besluiten nauw aansluiten bij de noden van het werkveld.

---

³ LA STRADA, *Synthesenota van de werkgroep "Geïntegreerde aanpak van de thuislozenzorg" van het Brussels Overleg Thuislozenzorg*, Brussel : la Strada Steunpunt Thuislozenzorg Brussel, 2015, p.4.

Ook binnen de Bico-federatie staan er aantal veranderingen op til. In 2018 werden namelijk de nieuwe statuten gepubliceerd en dit ging gepaard met een nieuwe structuur van Raad van Bestuur en Algemene Vergadering. De kernfuncties binnen de Bico-federatie werden gestemd op 9 januari 2018. Bijgevolg mocht de Bico-federatie een nieuwe voorzitter (Annelies Vangoidsenhoven), vicevoorzitter (Mallorie van den Nyden) en penningmeester (Marie-Alice Janssens) verwelkomen.

Er werd ook gewerkt omtrent de visibiliteit van de Bico-federatie en zo is het bedoeling om in 2019 over een eigen website te beschikken.

Deze structurele aanpassingen gaan uiteraard gepaard met de groei van de federatie, door het ieder jaar stijgende aantal leden. Ook in 2018 konden we twee nieuwe leden verwelkomen.

In het vooruitzicht van de verkiezingen van 2019 werd natuurlijk ook nagedacht over de eisen van de thuislozensector. Dit gebeurde zowel binnen het kader van het Witboek van het Brussels Overleg Thuislozenzorg, dat moeten worden bekeken als memorandum van de ganse Brusselse sector, terwijl binnen het memorandum van de Bico-federatie werd nagedacht over de noden van de sector binnen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De Bico-federatie zorgt op talloze vlakken voor een ondersteuning van zijn leden. Tweemaal per jaar wordt er een infoflash opgestuurd met alle nieuwtjes op socio-economisch vlak en binnen de thuislozensector. De Bico-federatie staat jaarlijks ook in voor de berekening van de eindejaarspremie, de indexering van de loonbarema's, forfaitaire onkostenvergoeding voor vrijwilligers, kilometervergoeding,... De Bico-federatie ondersteunt de leden indien nodig bij het subsidiedossier.

DE BICO-FEDERATIE BESTAAT NU 17 JAAR EN TELT 20 LEDEN

Wij hopen daarom om eindelijk structureel erkend en gesubsidieerd te worden door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Hierover werd een aanvraag ingediend waarop we in 2019 hopelijk een positief antwoord op zullen krijgen.

Het jaarverslag geeft een overzicht van onze werking en illustreert het uitgebreide takenpakket dat nog steeds toeneemt.

HOOFDSTUK 1: DE LEDEN

Noodopvang

Centrum voor Dringend Onthaal Ariane: Crisisopvang van volwassenen, alleenstaanden of koppels, met of zonder kinderen die in acute psychosociale moeilijkheden verkeren en nood hebben aan directe opvang of onthaal. Het opvangcentrum heeft een capaciteit van 35 plaatsen voor volwassenen en daarnaast ook enkele kinderbedjes.

Hoeksteen: Opgericht in 1987 op initiatief van burgers bezorgd over het lot van thuislozen. De vzw Hoeksteen biedt een slaapplek aan voor de nacht en heeft haar activiteiten doorheen de jaren gediversifieerd naar onthaal overdag. Het onthaal is onvoorwaardelijk, gratis en anoniem.

20 LEDEN
NOODOPVANG
DAGOPVANG
ONTHAALHUIZEN
CENTRUM VOOR DE
SLACHTOFFERS VAN
MENSENHANDEL
THUISBEGELEIDING
STRAATHOEKWERK
FEDERATIE

Dagopvang

Hobo: is een dagcentrum die thuislozen begeleidt in hun zoektocht naar opleiding en werk. Ze hebben een aanbod van allerlei activiteiten die inspelen op verschillende levensdomeinen (sociaal, professioneel, cultureel, sport, gezondheid,...). Door middel van activiteiten willen zij thuislozen de kans geven een sociaal netwerk uit te bouwen om zo hun sociaal isolement te doorbreken. Verder werken zij ook aan re-integratie waarbij zij de mensen doorverwijzen naar bestaande initiatieven en organisaties in Brussel.

Onthaalhuizen

Haard en Vrede: Haard en Vrede onthaalt grote families (minstens drie kinderen). Het onthaalhuis beschikt over 23 bedden, waardoor ze 3 tot 4 families kunnen opvangen. Er is geen tijdslimiet voor het verblijf en er worden zowel mannen als vrouwen opgevangen. Het team spitst zich onder andere toe op het intensief zoeken naar een geschikte woning, opvoeding betreffend huisvesting, opvoeding van de kinderen en administratieve regularisatie.

Onderweg: Onthaalhuis voor gezinnen en vrouwen met of zonder kinderen die binnen een kader van gemeenschapsleven een psycho-sociaal-educatieve begeleiding biedt. Het onthaalhuis heeft een capaciteit van 35 plaatsen.

Open Deur: Onthaalhuis voor vrouwen vanaf 18 jaar (met of zonder kinderen) met relationele en/of psychosociale problemen. Het onthaalhuis beschikt over 15 individuele kamers, die plaats bieden aan 22 personen.

De Relais: Het onthaalhuis van het OCMW van Sint-Jans-Molenbeek staat in voor de opvang van volwassenen tussen 18 en 60 jaar met of zonder kinderen. Voorrang wordt verleend aan gezinnen die

in moeilijkheden verkeren, bijvoorbeeld bij een uithuiszetting. De capaciteit bedraagt 48 bedden voor volwassenen en 5 kinderbedden, verspreid over 32 kamers.

Talita: Onthaalhuis voor vrouwen (met of zonder kinderen) die nood hebben aan een tijdelijke residentiële opvang in een gemeenschappelijk verband. Het onthaalhuis is erkend voor 22 bedden.

Centrum gespecialiseerd in de opvang van slachtoffers van mensenhandel

Pag-Asa: Opvanghuis en ambulante begeleidingsdienst voor mannen en vrouwen (met of zonder kinderen) die het slachtoffer zijn van mensenhandel (zoals gedefinieerd door het Strafwetboek). Opvang en begeleiding worden aangeboden in het kader van de "bijzondere beschermings-procedure" voor slachtoffers van mensenhandel, dit wil zeggen dat deze personen moeten meewerken met het gerecht en dat zij geen contact meer mogen hebben met de vermoedelijke dader(s). Het opvanghuis bevindt zich op een discreet adres en beschikt over 16 bedden in individuele kamers. Slachtoffers die geen opvang nodig hebben en/of niet langer in het opvanghuis verblijven, worden verder ambulante begeleid. Deze psychosociale begeleiding, op maat van elke cliënt, omvat alle levensdomeinen en is gericht op het versterken van de autonomie van de persoon zodat hij/zij (opnieuw) zelfstandig kan functioneren in de maatschappij. Daarnaast krijgen de slachtoffers ook een juridische begeleiding in het kader van de gerechtelijke procedure tegen de vermoedelijke dader(s) en van de daaraan gekoppelde verblijfsprocedure.

Thuisbegeleiding

Aprèstoe: biedt een begeleiding aan vrouwen en kinderen en stelt zich tot doel vrouwen en kinderen te ondersteunen, na hun vertrek uit de onthaalhuizen, om de overstap van het verblijf in het onthaalhuis naar het autonoom worden te vergemakkelijken. Aprèstoe biedt een integrale begeleiding op maat en legt de nadruk op opvoedingsondersteuning en de verbinding met een sociaal netwerk in de buurt.

Begeleid wonen van het OCMW van Sint-Gillis: verzekert een intensieve psychologische, sociale, budgettaire of administratieve thuisbegeleiding bij een vraag van alleenstaanden, koppels of families en die nood hebben aan ondersteuning om te wonen in een individuele woning, totdat zij hun autonomie terugvinden. De gebruikte hefboomen zijn globale maatschappelijke thuisbegeleiding teneinde het publiek te helpen om zo onafhankelijk mogelijk te worden; preventie/beheer van huuruitdrijvingen; budgetbegeleiding; transitwoningen en Housing First.

Een Eigen Dak: De organisatie doet aan thuisbegeleiding voor mannen. De begeleiding gebeurt zowel in de eigen woningen van de vereniging als elders (privémarkt, SVK-woningen, sociale woningen). De vereniging organiseert twee permanenties voor een breed publiek met verschillende doeleinden met name: bijstand bij het zoeken naar een woning, bemiddeling huurder-eigenaar, opleidingen over wonen,...

't Eilandje/S.Ac.A.Do.: 't Eilandje heeft een dienst begeleiding aan huis opgericht. Het ritme van de begeleiding wordt bepaald door de vraag van de gebruiker. Het doel is om de gebruiker te helpen zich te installeren in zijn (nieuwe) woning om zo het verlies van een woning te voorkomen en te vermijden

om in precare situatie terecht te komen. De aanpak is telkens anders, mits ieder persoon andere eisen, verwachtingen, verlangens heeft. Deze verscheidenheid biedt ze verschillende mogelijkheden om op een gepaste manier de mensen te begeleiden. Door het organiseren van collectieve activiteiten (culturele en creatieve ateliers, sociaal café,...) leren ze ook te functioneren in een groepsdynamiek.

Fami-Home: biedt psychosociale, administratief en budgettaire thuis begeleiding aan maatschappelijk kwetsbare personen, die zich in een woning willen integreren of die thuisbegeleiding nodig hebben om deze behuizing te houden. Fami-Home werkt ook aan een project "solidair samenwonen" waar mensen die op straat leven rechtstreeks toegang krijgen tot dit woonproject.

Huis van Vrede: De organisatie heeft als doelstelling het begeleiden naar zelfstandig wonen van thuislozen en het herstellen van het sociaal netwerk, door middel van psychosociale begeleiding. Via het begeleid wonen streven ze naar de integratie van de cliënt in het maatschappelijke gebeuren en de nadruk wordt vooral gelegd op stabilisering en rehabilitatie. Er wordt getracht de integratiekansen van de cliënt te verhogen, crisissen op te vangen en een evolutie naar zelfstandigheid te stimuleren.

Leger des Heils - Begeleid wonen: Begeleiding aan huis situeert zich enerzijds in de thuislozensector en wil psychosociale, administratieve en budgettaire ondersteuning bieden aan personen die vanuit een onthaalhuis, vanop straat de stap zetten naar zelfstandig wonen en er zich bewust van zijn dat deze hulp noodzakelijk is om hun autonomie te kunnen beleven.

Anderzijds wordt deze ondersteuning ook aangeboden aan personen die zich in een precare woonsituatie verbinden en zonder tussenkomst meer dan waarschijnlijk hun woongelegenheden zouden verliezen.

Indien noodzakelijk wordt het aanbod aangevuld met schuldhulpverlening.

Lhiving: biedt begeleiding op maat aan personen die chronisch en/of ernstig ziek zijn en die zich in een kansarme situatie bevinden, en aan hun gezin. Hun streefdoel is de gezondheid en het algemeen welzijn van de cliënt te verbeteren zodat die zich op termijn zo zelfstandig mogelijk kan handhaven in de maatschappij en op een volwaardige manier kan participeren. Lhiving helpt hen bij het zoeken naar een aangepaste en betaalbare woonst en koppelt hieraan een meer of minder intensieve begeleiding. Hierbij gaan ze altijd uit van de kracht van de mensen zelf.

De Nieuwe 150: biedt laagdrempelige woningen met psychosociale, budgettaire en administratieve ondersteuning thuis. Deze organisatie is een sociaal verhuurkantoor dat ook is goedgekeurd als thuisbegeleidingsdienst en als dienst voor schuldbemiddeling. De doelgroep bestaat uitsluitend uit huurders van een eigen huis. Dit zijn voornamelijk gezinnen maar ook geïsoleerde mensen uit dakloosheid en sociale noodsituaties, die levensproblemen en psychosociale tekortkomingen combineren. De vereniging voert ook gezinsondersteunend werk uit om de justitiële plaatsing van kinderen te voorkomen of om ervoor te zorgen dat een dergelijke plaatsing wordt verholpen door een terugkeer naar het gezin.

Straathoekwerk

Diogenes: wil een brug vormen tussen de straat en de sociale dienstverlening. Er worden contacten gelegd met straatbewoners met als doel hen een onvoorwaardelijk, luisterend oor te bieden en hen te

ondersteunen binnen hun leefwereld, met hun waarden en gewoonten en hen zo gericht mogelijk door te verwijzen naar de bestaande diensten.

Federatie

SOM is de federatie van sociale ondernemingen. SOM verenigt, ondersteunt en vertegenwoordigt sociale ondernemingen die bijdragen tot een kwaliteitsvolle zorg en een rechtvaardige sociale politiek. Als werkgeversfederatie neemt SOM het op voor haar leden in het sociaal overleg, is ze de sectorale en intersectorale belangenverdediger van haar leden, en ondersteunt en stimuleert ze tenslotte voortdurend sociaal ondernemerschap. SOM denkt steeds vooruitstrevend en werkt pluralistisch. De som van de delen is de meerwaarde van sociaal ondernemen.

HOOFDSTUK 2: WERKGROEPEN EN VERTEGENWOORDIGING

Interne werkgroepen

2018: 8 WERKGROEPEN – 18 VERGADERINGEN

a) Werkgroep "Diensten die instaan voor begeleiding aan huis - uitwisseling van praktijkervaring voor sociaal werkers"

De voornaamste doelstelling is uitwisseling van praktijkervaring. We richten ons voornamelijk tot de sociaal werkers. Het is een ontmoetingsplaats voor instellingen die hun manier van werken, project of werkinstrument willen voorstellen of willen reflecteren omtrent een bepaald thema, uitwisseling omtrent praktijkervaring en een betere kennis van de sector en partners nastreven.

Het thema wordt door de deelnemers beslist en na een voorstelling van de instelling die ons onthaalt, is iedereen uitgenodigd om zijn ervaring te delen. De expertise ligt bij de instellingen. Op deze werkgroep kan eventueel een deskundige worden uitgenodigd die ons kan bijstaan met het gekozen thema. De Bico-federatie heeft voornamelijk een ondersteunende rol en staat in voor de praktische organisatie.

In 2018 kwam deze werkgroep tweemaal samen (in de lokalen van Pag-Asa en van het Leger des Heils) betreffende de volgende thema's:

- Hoe stel ik een dossier op
- Teamvergaderingen (structuur, frequentie, besproken onderwerpen,...)

Tijdens de tweede ontmoeting hebben we ook een korte evaluatie van de uitwisseling van praktijkervaring gehad om de werking ervan in de toekomst nog te verbeteren.

b) Werkgroep "Onthaalhuizen - uitwisseling van praktijkervaring voor sociaal werkers"

Het doel van deze ontmoetingen is een uitwisseling tussen de sociaal werkers betreffende processen, instrumenten, specifieke projecten en/of een reflectie omtrent een bepaald thema gekozen door de sociaal werkers. Iedere ontmoeting zal, door middel van beurtrol, plaats vinden in een onthaalhuis. De gastheer/vrouw zal gedurende enkele minuten het functioneren van zijn/haar instelling toelichten, alvorens we over gaan tot het gekozen thema.

In 2018 kwam deze werkgroep tweemaal samen (in de lokalen van de Relais en van Open Deur) betreffende de volgende thema's:

- Werken met jongvolwassenen in het onthaalhuis
- Communicatie in het onthaalhuis

c) Werkgroep "Diensten die instaan voor begeleiding aan huis - Directieniveau"

Deze werkgroep is samengesteld uit directeurs/verantwoordelijken van de verschillende diensten die instaan voor begeleiding aan huis alsook vereisen de behandelde thema's een beslissingsmandaat van de instelling.

In 2018 is de werkgroep vijfmaal samengekomen omtrent de volgende thema's:

- Ordonnantie
- Toepassingsbesluiten
- Nabegeleiding
- Registratiesysteem
- Extra middelen

Tijdens een van deze ontmoetingen hebben wij ook de leden van de administratie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie uitgenodigd om:

- Hen het registratiesysteem dat door de leden van de Bico-federatie wordt gebruikt voor te stellen
- Hen in detail de functionering van diensten uit te leggen
- De leden toe te staan om hen vragen te stellen

Dit om ervoor te zorgen dat de toepassingsbesluiten zo dicht mogelijk bij de realiteit van de diensten aansluit.

d) Werkgroep "Onthaalhuizen - Directieniveau"

Het is de bedoeling om één tot tweemaal per jaar samen te komen met de verschillende Bico onthaalhuizen om gezamenlijk thema's te bespreken en eventueel standpunten in te nemen.

In 2018 hebben we driemaal vergaderd omtrent de volgende thema's:

- Ordonnantie
- Toepassingsbesluiten

e) Werkgroep "Uitwisseling van praktijkervaring - Directeur"

Deze vergadering vond eenmaal plaats in 2018 en stond open voor alle directeurs van de lid-organisaties. Deze vergadering heeft als doel een uitwisseling van praktijkervaring op directieniveau.

Gezien de actualiteit in 2018 heeft de groep rond de General Data Protection Regulation uitgewisseld.

f) Werkgroep "Versterking"

Deze werkgroep werd opgericht met als doel een reflectie op gang te brengen over de missies en over de wijze waarop de Bico-federatie kan worden versterkt.

De werkgroep is begin 2018 nog een laatste keer bijeengekomen om de laatste hand te leggen aan de Statuten, die ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering werden voorgelegd.

Aangezien we bij de opstelling van het toekomstig Huishoudelijk Reglement en het Charter in de werkgroep reeds ver gevorderd waren, werd besloten om de definitieve versie ervan over te dragen aan de Raad van Bestuur.

g) Werkgroep "PC 319.00"

Eenmaal per jaar worden alle leden uitgenodigd op een vergadering waar de nieuwe Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO's) worden toegelicht en eventuele moeilijkheden met de bestaande CAO's worden besproken.

In het eerste deel hebben we een vergelijkende studie gemaakt van CP 319.01, 02 en 330 in termen van CAO's, voordelen, schalen en eindejaarspremie. Tijdens het tweede deel van de bijeenkomst reflecteerden we over verschillende mogelijke eisen.

Dit jaar hebben we een vergelijking gemaakt tussen het bestaand personeelskadaster en het voorgestelde personeelskadaster in het kader van de nieuwe toepassingsbesluiten.

Er werd dieper ingegaan op de personeelskost op jaarbasis en een vergelijking gemaakt met de gehandicaptensector.

h) Werkgroep "Memorandum"

Tijdens de werkgroep werd nagedacht over de timing, structuur, inhoud, lay-out van het memorandum en werd overwogen om een debat te koppelen aan het memorandum

Heel concreet werd nagedacht over onderstaande vragen:

- Basisfilosofie van de Bico-federatie?
- Contextualisering van Brussel: socio-demografische gegevens?
- Verschillende niveaus van eisen:
  - Algemene eisen van de sector (GGC, COCOF en VG) en per type dienst?
  - Europese, federale, regionale, gemeenschaps-, gemeentelijke eisen?
  - Eisen van de werkgevers?
- Brusselse sector en ordonnantie (doorverwijzing, sociaal dossier, Bruss'Help, New Samusocial, erkenning van nieuwe diensten,...)?
- Integratie van cijfersgegevens?
- Combinatie van de voorstellen bij de berekening van de financiering?

In 2018 is de werkgroep drie keer samengekomen.

Externe vertegenwoordiging

2018: 6 WERKGROEPEN – 15 VERGADERINGEN

a) Expertengroep: ordonnantie

In het kader van het ontwerp van ordonnantie betreffende de noodhulp en inschakeling van daklozen wensten de kabinetten bevoegd voor Bijstand aan Personen een werkgroep van experts op het terrein op te richten om het actieve proces van dit project te begeleiden en de onderlinge betrekkingen en synergiën binnen dit werkkader op punt te stellen.

Deze werkgroep bestaat uit de kabinetten, de administratie (financiën en inspectie), betrokken instellingen en de federaties.

Deze werkgroep heeft in 2018 driemaal samengezeten omtrent verschillende type diensten met name: onthaalhuizen, diensten die instaan voor begeleiding aan huis, dagcentra en Housing First.

b) Stuurgroep van de dak- en thuislozentelling

In 2018 kwam deze werkgroep twee keer bijéén en besprak voornamelijk de methodologie en strategieën om tot een zo efficiënt mogelijk telling te komen.

De vijfde editie van de telling georganiseerd door la Strada vond plaats op maandag 5 november 2018 van 23u tot middernacht. De telling gebeurde in nauwe samenwerking met de Brusselse dak- en thuislozenzorg, aanverwante sectoren en publieke diensten.

Op 5 november telden we niet alleen op straat hoeveel personen in de openbare ruimte overnachten, maar verzamelden we ook de gegevens over het aantal personen die opgevangen of begeleid door de verschillende organisaties werden.

c) Bruss'Help - Fidus Stuurgroep

Fidus, de Brusselse gewestelijke dienstenintegrator (beveiligd platform voor de uitwisseling van gegevens), werd belast met een studie in het kader van de "ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen".

Artikels 74 tem 85 van deze ordonnantie voorzien in de oprichting van een netwerk van sociale dossiers. De uitwisseling van de gegevens die deel uitmaken van sociale dossiers zal via Fidus moeten verlopen. Het hoofddoel van deze toepassing is het delen van informatie over daklozen tussen de verschillende verenigingen en diensten die actief zijn in deze sector met het oog op het optimaliseren van de oriëntatie van mensen van noodopvang tot de dienst(en) die hen het meest kan (kunnen) helpen om terug te keren naar het autonome leven. Deze uitwisseling moet worden uitgevoerd met respect voor de privacy.

Een eerste bijeenkomst tussen Fidus en de Bico-federatie werd gehouden om te onderzoeken hoe deze toepassing het best kon voldoen aan de behoeften en welke mogelijke interacties met bestaande computersystemen bestaan.

Tijdens deze ontmoeting werden de volgende onderwerpen besproken:

- Welke gegevens worden reeds verzameld?
- Door wie?
- Wanneer?
- Hoe?
- Hoe de gegevens opgeslagen worden? Onder welk formaat? In welk systeem/bestand?
- Welke verslagen/lijsten/statistieken worden gemaakt op basis van deze gegevens?
- Wie toegang moet/wil hebben tot deze gegevens (intern/extern/La Strada)? Wanneer? Hoe?
- Zijn er behoeften/opportunities waaraan het huidige computersysteem nog niet voldoet?
- Hoe kan het beoogde IT-platform het best aansluiten bij de behoeften?

Na deze ontmoeting werd nog éénmaal samengekomen met verschillende operatoren van de Brusselse thuislozensector binnen het kader van een stuurgroep om de doelstellingen, de te verwachte resultaten, procedure, struikelblokken en voorstel van interviews te bespreken.

d) Werkgroepen "Passerelles" en "Bruggenbouwer"

In 2009 werd binnen de vzw Begeleid Wonen Brussel het project Bruggenbouwer opgericht. Dit project ontstond naar aanleiding van de resultaten uit het onderzoek "Zorgsituatie van personen met een handicap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest" van de Sectorfacilitator van de Brusselse Welzijns- en gezondheidsraad.

Met het Bruggenbouwer-project wil men tegemoetkomen aan de wederzijdse nood aan informatie over elkaars werking en op zoek gaan naar de mogelijkheden om sectoroverschrijdend samen te werken rekening houdend met de specificiteit van thuisloze personen met een handicap. Op lange termijn is het de bedoeling om tot structurele samenwerkingsverbanden te komen tussen beide sectoren.

Door het succes van de werkgroep Bruggenbouwer met de Nederlandstalige partners werd beslist een gelijkaardig werkgroep op te richten met de Franstalige partners.

In 2018 heeft de Bico-federatie éénmaal aan deze werkgroep deelgenomen.

e) Werkgroep "Woningspotter"

Op 1ste april 2015 ging de testfase van start van het project "Woningspotter", omdat de vzw 't Eilandje de toegang tot een woning als één van de prioriteiten van de Brusselse thuislozensector beschouwd.

Het is de bedoeling dat de cel "Woningspotter" woningen voor dak- en thuislozen helpt zoeken en doorverwijst naar andere partners voor begeleiding. De partners van de testfase van het project

werden zodanig gekozen dat ze een afspiegeling vormen van de diversiteit van de actoren uit de sector van de thuislozenzorg: opvanghuizen (La Source en 't Eilandje), dagcentra (La rencontre van La Source en de Clos van 't Eilandje), diensten voor begeleiding aan huis (Fami-Home en de S.Ac.A.Do. van 't Eilandje), een dienst die rechtstreeks op straat werkzaam is (vzw Diogenes) en het centrum voor noodopvang Samusocial.

De Bico-federatie zat in 2018 in de stuurgroep.

Agendapunten:

- Activiteitenverslag 2017 van de cel Woningspotter.
- Strategisch plan:
  - Voorstel voor een samenwerkingsovereenkomst.
  - Voorstel voor een toewijzingsysteem.
  - Excel-bestand "Toewijzingsysteem".
- Informatienota over de ondersteuning die aan de cel Woningspotter kan worden geboden.

f) Werkgroep Huisvesting en Geestelijke Gezondheidszorg - Platform Geestelijke gezondheidszorg

Het Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg is een gemeenschappelijk initiatief van de Brusselse Nederlandstalige en Franstalige communautaire en bicommunautaire psychiatrische instellingen en diensten.

De vereniging heeft tot doel, in het belang van de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een overleg te bevorderen en te organiseren tussen de psychiatrische instellingen en diensten die er hun activiteiten uitoefenen.

De Bico-federatie heeft tweemaal geparticipeerd aan een werkgroep huisvesting en geestelijke gezondheidszorg als vertegenwoordiger van de Brusselse thuislozensector.

Vergaderingen

a) Vergadering/infomoment tussen de administratie (boekhouding) van de GGC en de Bico-federatie

In 2018 werd vanuit de administratie een infomoment voorzien tussen de administratie, namelijk de verantwoordelijke van de boekhouding, en de thuislozensector.

Tijdens deze ontmoeting was het de bedoeling dat de administratie hun manier van werken toelicht en dat de instellingen de gelegenheid kregen om vragen/verduidelijkingen te stellen. Dit was een ideaal moment om elkanders manier van werken beter te begrijpen en indien mogelijk op elkaar af te stemmen. Het was niet de bedoeling ieder dossier afzonderlijk te behandelen, maar vragen te beantwoorden die liggen binnen de bevoegdheid van de administratie.

b) Vergadering Audit GGC Rekenhof

De Bico-federatie heeft eenmaal samengezeten met de afgevaardigden van het Rekenhof, die belast waren met een financiële doorlichting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie om zijn visie toe te lichten en bijkomende informatie te verlenen.

c) Samenwerking met OVM's en proefproject van het SMES

In het kader van de vraag tot ontmoeting met het kabinet Fremault wil Sohonet een reflectie op gang brengen met alle betrokken actoren over de toegang tot sociale huisvesting voor de meest kwetsbare groepen.

De leden van het Sohonet-platform zijn onder andere verenigingen die de meest kwetsbare mensen ondersteunen en voor wie toegang tot huisvesting op de private markt bijna onmogelijk is.

Op basis van het initiatief van minister Fremault om de toegang tot sociale huisvesting voor slachtoffers van huiselijk geweld te vergemakkelijken en het artikel 24 van het Kaderbesluit Sociale Huur, dat voorziet in de toewijzing van een quotum sociale huisvesting aan drie doelgroepen, wilde het platform het debat uitbreiden naar andere doelgroepen.

d) Recht op een dak of het dak op kunnen

In nasleep van de manifestatie van 18 september 2017 werd een beweging op touw gezet, die de organisatie van verschillende bewustmakingsacties op zich heeft genomen. De Bico-federatie en de AMA hebben voor een administratieve ondersteuning tot midden 2018 gezorgd.

Het is de bedoeling na te denken omtrent concrete acties betreffende drie werkerreinen zijnde:

- Huisvesting
- Preventie
- Urgentie

Deze beweging heeft onder meer georganiseerd:

- Interpellatie van de parlementsleden van de Commissie Sociale Zaken over het "gedeeld elektronisch sociaal dossier" door middel van een encenering die de absurditeit en gevaren van de nieuwe ordonnantie belicht.
- Actie "Het einde van de tunnel" die het beleid van verstoppen van armoede aan de kaak stelde en de politici tracht te overtuigen om samen met de sector naar fundamentele oplossingen te zoeken om armoede ten gronde te bestrijden.

Daan Vinck vertegenwoordigt de Bico-federatie binnen deze beweging.

Van het Algemene Beleid naar de Ordonnantie en Toepassingsbesluiten

a) Afspraken kabinetten

Tijdens de verschillende afspraken omtrent de ordonnantie kwamen een aantal breekpunten naar voren die indruisen tegen de essentiële waarden van de thuislozensector zijnde:

2018
ORDONNANTIE
TOEPASSINGS-
BESLUITEN

- Bezorgdheid over het elektronisch sociaal dossier:
  - Zal een sociaal dossier werkelijk bijdragen tot het vinden van een oplossing of het behouden van een woonst?
  - De sector heeft sterke twijfels over de impact van een elektronisch netwerk om de toegang tot sociale rechten te verbeteren. Bovendien biedt het geen enkele waarborg voor het openen van rechten.
  - Het kan de afstand tussen de sociaal werker en de hulpvrager vergroten.
  - Het zal de administratieve werklast van de sociale werkers verhogen.
  - Het is een werk van lange adem en kan enkel tot een goed einde worden gebracht, indien er genoeg financiële middelen tegenover staan.
- Gebrek aan informatie over:
  - De statuten voor de nieuwe publiekrechtelijke verenigingen (Bruss'Help en New Samusocial).
  - De overdracht van de voormalige vzw's La Strada en Samusocial tot deze twee nieuwe verenigingen.

Begin 2018 werden zowel naar de kabinetten als naar de administratie onze opmerkingen verstuurd betreffende de ordonnantie en de toepassingsbesluiten. Deze opmerkingen werden ingedeeld per type diensten en diende als basis voor de toekomstige onderhandelingen.

Deze opmerkingen bevatten amendementen tot heel concrete voorstellen voor bijvoorbeeld de diensten begeleid wonen gaande van een berekeningsmethode van het aantal dossiers tot een begeleidingscontract. Deze amendementen en voorstellen waren het resultaat van de talloze voorbereidende vergaderingen binnen de Bico-federatie.

Vergadering met administratie (hoofd financiën) van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

In 2018 werden er twee afspraken gepland met de administratie (hoofd financiën).

De eerste afspraak was samen met de AMA m.b.t. barema's, diploma's en functies in het kader van de nieuwe toepassingsbesluiten.

Het was de bedoeling duidelijkheid te scheppen omtrent de aanvaardbaarheid van sommige diploma's, werkervaringen, richtlijnen betreffende personeelsnormen, kwalitatieve minimumvereisten,...

De tweede afspraak kaderde binnen de diensten die instaan voor begeleiding aan huis, waarbij we een aantal concrete voorstellen deden omtrent de berekeningen van de begeleidingen en het begeleidingscontract.

b) Commissie Sociale Zaken van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

De Bico-federatie werd samen met de AMA en La Strada in 2017 uitgenodigd op twee hoorzittingen omtrent de toekomst van de thuislozenzorg in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

De eerste maal heeft de Bico-federatie samen met de andere partners een korte presentatie gegeven van de sector.

De tweede hoorzitting bestond voornamelijk uit het antwoorden van vragen van de verschillende commissieleden.

In 2018 werd het verslag van de Commissie Sociale Zaken van het Verenigd Vergadering neergeschreven en goedgekeurd door de Bico-federatie.

c) Politici

Tijdens 2018 heeft de Bico-federatie verscheidene informele en formele contacten gehad met vertegenwoordigers van verschillende Brusselse politieke fracties (SP.a, CD&V, Open VLD, Groen, PVDA/PTB, PS, CDH, MR en Ecolo).

d) Media

Tijdens 2018 werd de Bico-federatie meermaals gecontacteerd door de media, voornamelijk vanuit de Nederlandstalige pers (Het Nieuwsblad, De Morgen, Bruzz en VRT). De aangesneden onderwerpen waren divers gaande van de Samusocial crisis, vrijwilligers binnen de sector, wie zijn de daklozen, vervrouwelijking van de sector, etc.

De directeur heeft verschillende interviews gegeven, waarvan twee tijdens de primetime van de VRT.

HOOFDSTUK 3: OVERLEGORGANEN

**2018: 12 OVERLEGORGANEN – 36 VERGADERINGEN
4 BRIEVEN**

Brussels Overleg Thuislozenzorg

Het Steunpunt thuislozenzorg Brussel la Strada heeft van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie het mandaat gekregen voor de herinrichting van dit Overleg.

De algemene doelstelling van dit Overleg is de bewerkstelligen van het preventiebeleid van het op straat terecht komen, alsook de (re)integratie van daklozen, via een onderlinge uitwisseling van informatie, het vergemakkelijken van de toegang tot het netwerk van diensten en structuren, de coördinatie van de acties op het terrein, het gemeenschappelijke overleg bevorderen en het uitwerken van voorstellen, het aanpassen van de praktijken op het terrein ondersteunen ten aanzien van de behoeften.

De herinrichting put de nadruk op verschillende dingen: de evenwichtigere balans in de samenstelling, de verscheidene types van leden in functie van de doelstellingen, het doorschuiven naar andere overlegorganen (voor het regelen van de opvolging van individuele situaties in het belang van de rechthebbende met alle betrokken actoren), de stem van thuislozen waarborgen, door middel van bondgenoten, het aanmoedigen van een werkelijke inzet van de deelnemers, het verminderen van het aantal vergaderingen van het Overleg, het statuut van permanente uitgenodigden (voor de betrokken ministeriële kabinetten, alsook voor de administraties COCOF, VGC en GGC) en de mogelijkheid, in functie van de aangebrachte onderwerpen, eveneens andere sectoren uit te nodigen dan deze die rechtstreeks betrokken zijn bij de hulp aan daklozen: vorsers, onderzoekers, ministeriële kabinetten,...

Birger Blancke is gemandateerd om de leden te vertegenwoordigen op het Brussels Overleg Thuislozenzorg.

In 2018 waren de belangrijkste agendapunten:

- Terugkoppeling van de werkgroep preventie van POD-MI en de bijdrage m.b.t. het Brussels Gewest
- Beleidsaanbevelingen voor de volgende legislatuur: voorstel voor een gezamenlijke nota van de leden van het uitgebreide Brussels Overleg Thuislozenzorg.
- Opvolging van het Handvest van de rechten van de dak- en thuislozen, een initiatief van Feantsa.
- Stand van zaken van de globale evaluatie van de verschillende initiatieven in het kader van de winteropvang 2017-18.

Het Regio-Overleg Thuislozenzorg

Het Regio-Overleg is een Nederlandstalig overlegplatform van Brusselse thuislozen-organisaties. Binnen dit overlegplatform komen zowel de knelpunten, als nieuwe projecten van de sector aan bod. Het Regio-Overleg wordt georganiseerd door het Kenniscentrum WWZ.

De Bico-federatie vertegenwoordigt zijn leden op het Regio-Overleg en informeert de leden van het Regio-Overleg omtrent de actualiteiten van de sector.

In 2018 waren de agendapunten:

- Voorstelling van Aprèstoe
- Voorstelling van het project Kijkstages van het Kenniscentrum WWZ
- Voorstelling van het project BASkuul van Samenlevingsopbouw
- Stand van Zaken ordonnantie
- Terugkoppeling ivm Recht op een Dak
- Toelichting i.v.m. de telling
- Informatie over veranderingen in de regeling omtrent het referentieadres

STAMBICAW

Het overleg bestaat uit la Strada, de federaties AMA, Bico-federatie en de CAW Brussel. Deze federaties zijn werkzaam in Brussel rond de thuislozenproblematiek. Sommige knelpunten zijn specifiek voor Brussel en laten toe gezamenlijk maatregelen te treffen of over te gaan tot actie. Dit om te beantwoorden aan de noden waarmee zowel de federaties als onze partners worden geconfronteerd.

In 2018 werd vooral de ordonnantie en de toepassingsbesluiten besproken. Tijdens drie vergaderingen hebben we gezamenlijk de toekomst van de sector besproken en de plaats van de twee toekomstige grootste operatoren zijnde Bruss'Help en New Samusocial.

Tijdens één vergadering werden ook Doucheflux, Recht op een Dak en Le Forum-Bruxelles contre les inégalités uitgenodigd om eventuele acties op elkaar af te stemmen.

Witboek van het Brussels Overleg Thuislozenzorg

Meerdere actoren uit de sector vonden het tijd om een balans op te maken van de huidige situatie en bovenal concrete voorstellen te formuleren voor de aanpak van dak- en thuisloosheid.

Deze elementen overtuigden het Brussels Overleg Thuislozenzorg, een participatieve spreekruimte die reeds 20 jaar actief is, om een Witboek te schrijven over de toekomst van de strijd tegen dakloosheid in Brussel. Deze zal voor de volgende lente gepresenteerd worden, zodat het nog vóór de verkiezingen het democratische debat op gang brengen.

Zich in een situatie zonder huisvesting bevinden is vaak het gevolg van een combinatie van verschillende problemen, en om uit een situatie van dakloosheid te geraken, verloopt dit via verschillende samenwerkingen binnen en buiten de sector thuislozenzorg. Het Overleg pleit al enkele jaren voor een meer geïntegreerde aanpak van het probleem. In dezelfde zin, nodigt het Overleg, voor het Witboek-project alle actoren van de thuislozenzorg uit, maar ook actoren uit andere sectoren, die parallel, voor- of nadien een rol spelen. Het doel is dat het eindresultaat niet beperkt blijft tot principiële verklaringen, maar concrete voorstellen doet.

Binnen dit kader organiseren de Bico-federatie en CAW Brussel de thematische werkgroep "migranten en mensen zonder wettig verblijf".

De algemene uitnodiging werd opgestuurd naar verschillende actoren via het steunpunt La Strada.

Vergaderingen AMA - Bico-federatie

De AMA en de Bico-federatie blijven nauw contact hebben en kwamen in 2018 voornamelijk samen om de ordonnantie en de toepassingsbesluiten te bespreken. Het was de bedoeling om de visie van beide federaties te stroomlijnen. Alsook werden de vergaderingen met de bevoegde Ministers omtrent de ordonnantie gezamenlijk voorbereid.

De AMA en de Bico-federatie blijven in nauw overleg om gezamenlijke dossiers te bespreken en indien nodig een gemeenschappelijk standpunt in te nemen.

Vertegenwoordiging in het Paritair Comité 319.00

In 2018 werden de volgende Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO) neergelegd:

- Geldelijk statuut van het personeel.
- Vorming en bevordering van initiatieven ten behoeve van risicogroepen.
- Oprichting van een fonds voor bestaanszekerheid en vaststelling van zijn statuten.

Het is de bedoeling dat de Bico-federatie tijdens de onderhandelingen over CAO's optreedt als deskundige op het terrein. De Bico-federatie kent de grieven en eisen van de instellingen en krijgt tijdens deze onderhandelingen de gelegenheid de belangen van de werkgevers te verdedigen. Alsook verkrijgt men informatie uit eerste hand, wat bevorderlijk is voor de kennis van de sector en de transparantie. De Bico-federatie is vertegenwoordigd in het Paritair Comité 319.00.

Vertegenwoordiging in het Fonds Sociale Maribel

In 2002 werd de Vereniging van de Federale en Bicommunautaire sociale fondsen van de non-profit sector, kortweg vzw FE.BI, opgericht. Deze vzw hergroepeert de activiteiten van de fondsen voor bestaanszekerheid die behoren tot de Paritaire Comités of Sub-Comités 319, 329, 330 en 331.

Het Fonds Sociale Maribel voor de Bicommunautaire Opvoedings- en Huisvestingsinrichtingen en -diensten (Bico 319) bestaat sinds 1999 en werd opgericht bij Collectieve Arbeidsovereenkomst (CAO)

van 21 maart 2000. De officiële benaming van het Fonds luidt "Fonds Sociale Maribel voor de instellingen en diensten behorend tot de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die ressorteren onder het Paritair Comité van de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen", afgekort "Maribelfonds GG-BHG".

Het Fonds heeft tot doel: het beheer van de werkgeversbijdragenverminderingen teneinde de financiering van bijkomende tewerkstelling te verzekeren (de zogenaamde Sociale Maribel) in de betrokken sector.

Martin Lievens is gemandateerd om de leden van de Bico-federatie op het Fonds Sociale Maribel te vertegenwoordigen.

Vertegenwoordiging in het vormingsfonds ter bevordering van initiatieven ten behoeve van risicogroepen

Het Sociaal Fonds is een fonds voor bestaanszekerheid. Bijgevolg wordt dit fonds ook paritair beheerd door een Beheerscomité bestaande uit leden van het bevoegd Paritair Comité.

Het Beheerscomité beslist over de aanwending van de middelen om tewerkstelling te bevorderen, personeel aan te werven en vormingsinitiatieven te nemen voor risicogroepen die aangeworven zouden kunnen worden in de sector of reeds aangeworven zijn. Het doel van het fonds is tewerkstellings- en opleidingsinitiatieven te financieren ten behoeve van risicogroepen zoals bedoeld in de programmawet van 30 december 1988. De financiële middelen van het fonds komen voort uit de werkgeversbijdragen van de onthaalhuizen aan de RSZ en die worden door de RSZ doorgestort aan het fonds.

Vertegenwoordiging op het Steunpunt thuislozenzorg Brussel - la Strada

De Ministers van Bijstand aan Personen hebben zich tot doel gesteld om samenhang en een maximale complementariteit te verzekeren tussen de voorzieningen voor thuislozenzorg op het Brusselse grondgebied.

Daarom was het aangewezen een instrument te ontwikkelen ter bevordering van de samenhang, dat tevens zou functioneren als interface tussen de Brusselse overheden en de thuislozenzorg.

De opdrachten van het Steunpunt zijn: onderlinge afstemming van het beleid, de ontwikkeling van een centraal registratiesysteem en de verzameling, verwerking en presentatie van de gegevens in een jaarverslag, de organisatie en logistieke ondersteuning van het Brussel Overleg Thuislozenzorg en tenslotte de uitwisseling van praktijkervaring en de ontwikkeling van nieuwe methodieken.

Dit Steunpunt werd opgericht onder vorm van een vzw sinds 2007.

De Bico-federatie is een van de werkende leden, naast de andere vertegenwoordigers van de federaties en verenigingen van de thuislozenzorg in Brussel, de vertegenwoordigers van de Ministers

van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of van de Gemeenschapscommissies, een vertegenwoordiger van gebruikersplatformen en de vertegenwoordiger van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

De Bico-federatie zit ook in de Raad van Bestuur. Ze is voor 4 jaar verkozen, naast de anderen vertegenwoordigers van de federaties (AMA en Regio-Overleg), de twee vertegenwoordigers van het Verenigd College, een vertegenwoordiger van de COCOF, een vertegenwoordiger van de VGC en een onafhankelijke voorzitter en vicevoorzitter.

In 2016 werd ook een nieuwe voorzitter en vicevoorzitter verkozen met name Karen Mets (voorzitter) en Eric N. Gasore (vicevoorzitter). Birger Blancke zetelt in de Raad van Bestuur en Laurent Demoulin in de Algemene Vergadering als vertegenwoordigers van de Bico-federatie.

In 2017 zetelen Christine Dekoninck als vertegenwoordiger van het kabinet Smet en Rocco Vitali als vertegenwoordiger van het kabinet Fremault in de Raad van Bestuur van la Strada. Christine Vanhessen zetelt voor de AMA en Bob van Hoecke voor het Regio-Overleg.

Tijdens 2018 werd voornamelijk de toekomstige structuur van La Strada, de aanwervingen van nieuwe personeelsleden, het strategische plan, de ordonnantie, het Brussels Overleg Thuislozenzorg, het actieplan van La Strada, het Witboek en de telling besproken.

Vertegenwoordiging in de Adviesraad voor gezondheids- en welzijnszorg van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

De adviesraad voor gezondheids- en welzijnszorg van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is verdeeld tussen verschillende commissies. Een van deze commissies betreffende de welzijnszorg (instellingen en diensten voor bejaarden, voor personen met handicap, voor het gezin, voor sociale dienstverlening).

Brigitte Houtman werd benoemd als ondervoorzitter van het bureau en van de afdeling instellingen en diensten voor sociale dienstverlening en vertegenwoordigt de Bico-federatie. Voor de afdeling is Laurent Demoulin plaatsvervanger. Ze worden benoemd voor vijf jaar en hun mandaat is hernieuwbaar.

Deze afdeling heeft als opdracht advies uit te brengen, hetzij op verzoek van het Verenigd College, hetzij op eigen initiatief, onder meer over de erkenning, de verlenging of de intrekking van de erkenning en de vaststelling van de betoelaging van de centra voor algemeen welzijnswerk belast met sociale opvang en van de centra en diensten voor volwassenen in moeilijkheden, de voorwaarden van tegemoetkoming in de kosten voor onderhoud en behandeling van personen lijdend aan sociale ziekten, de verbetering die de sector van het beleid inzake sociale dienstverlening kunnen worden verwezenlijkt.

De afdeling is samengesteld uit vertegenwoordigers van de inrichtende machten van de betrokken diensten en/of instellingen, vertegenwoordigers van de in diensten en/of instellingen tewerkgesteld personeelsleden, vertegenwoordigers van de gebruikers, onder meer de gebruikers van de diensten,

en van de verzekeringsinstellingen in het kader van de wetgeving op de ziekte- en invaliditeitsverzekering en personen met bijzonder bekwaamheid die niet tot de andere categorieën behoren.

Het College heeft de verscheidene afdelingen van de Adviesraad verzocht samen te werken rond verscheidene thema's om de uitdagingen van het Gewest een transversaal karakter te geven en dichter bij de mensen te brengen.

Werkgroep Adviesraad "Daklozen"

De nieuwe ordonnantie "Ordonnantie betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen" werd in 2017 voorgesteld aan de afdeling instellingen en diensten voor sociale dienstverlening van de Adviesraad van de GGC. Om deze lezing en het formuleren van een advies voor te bereiden werd een werkgroep opgericht, die zich openstelde naar alle operatoren, die betrokken partij zijn bij de ordonnantie.

De werkgroep baseert zich op de twee en derde lezing van de ordonnantie.

De werkgroep kwam in 2018 éénmaal bijéén.

Overleg betreffende de regionalisering van de huurovereenkomst

De ordonnantie voor de regionalisering van de huurovereenkomst, die in werking trad op 1 januari 2018, creëerde een nieuw juridisch kader: de glijdende huurovereenkomst.

Deze laatste werd ingevoegd om met name de rechtsbetrekkingen veilig te stellen die soms worden aangegaan door verenigingen, bepaalde gemeenten, OCMW's of opvangcentra om een persoon autonoom te maken in zijn toekomstige huurovereenkomst met een private verhuurder.

De artikelen 263 tot en met 266 van de Huisvestingscode, ingevoerd bij de ordonnantie betreffende de regionalisering van de huurovereenkomst, zijn bedoeld om een antwoord te geven op deze situatie, maar alleen aan bepaalde door de Regering aangewezen actoren, zoals bepaald in artikel 263, §1 van de Huisvestingscode.

Binnen dit kader werd de Bico-federatie tweemaal uitgenodigd samen met andere partners op het kabinet Fremault om samen na te denken omtrent concrete voorstellen.

HOOFDSTUK 4: VORMINGEN, STUDIEDAGEN, ONDERZOEKEN EN GASTCOLLEGE

De week van de Brusselse thuislozenzorg

Sinds 2000 organiseren de Kenniscentrum WWZ (ex-Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad (BWR))/Regio-Overleg Thuislozenzorg, de Bico-federatie, de Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abri (AMA), en het Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie (CMDC-CDCS) om beurt en in partnerschap "De week van de Brusselse thuislozenzorg". Het doel van deze week is om via ontmoeting en uitwisseling van praktijkervaring de contacten te bevorderen tussen de Nederlandstalige, Franstalige en bicommunautaire thuislozenvoorzieningen maar ook om een brug te slaan met verschillende sectoren die met hetzelfde publiek of met dezelfde problematiek worden geconfronteerd. Bijzonder aan dit project is dat de welzijnswerkers elkaar 'opzoeken' op de werkplek, in de voorziening, zodat ze elkaar persoonlijk leren kennen en er netwerking tot stand komt over de taalgrenzen en schotten tussen sectoren. Nadat ze een thema hebben gekozen, nodigen de organisatoren de thuislozenvoorzieningen en de diensten uit de sector die belicht wordt, uit om hun deuren te openen voor bezoekers

De diensten krijgen de gelegenheid om hun projecten, opdrachten, werking, ervaringen of vragen voor te stellen. Deze uitwisselingsmomenten overschrijden de taalgrenzen, iedereen spreekt de taal die hij wil. Indien nodig kan de vertaling worden geregeld. Zodra het programma afgerond is, wordt een uitnodiging gestuurd naar medewerkers actief in de deelnemende sectoren en/of belendende sectoren, zodat ze zich kunnen inschrijven voor bezoeken naar keuze. Het programma voorziet gratis bezoeken tijdens elke werkdag van 9u tot 10u30 uur, van 11u30 uur tot 13u en van 15u tot 16u30. Naargelang de mogelijkheden van de organisatie die haar deuren opent, worden groepen van 8 tot 20 personen gevormd. De medewerker kan zelf zijn programma samenstellen, maar de inschrijving is verplicht.

De 17de editie heeft de nadruk gelegd op de doorstroom tussen de Brusselse dak- en thuislozensector enerzijds en verschillende andere sectoren zoals de geestelijke gezondheidszorg, de sector van personen met een handicap, de bijzondere jeugdzorg, het gevangeniswezen en de opvang voor vluchtelingen anderzijds en focust daarbij op het scharniermoment dat het verlaten van een residentiële instelling is en het risico op dak of thuisloosheid dat daarmee gepaard gaat.

Midden november stelden meer dan dertig verschillende diensten die actief zijn in Brussel hun deuren open. Gedurende ongeveer een uur en half kregen de deelnemers de ruimte om van gedachten te wisselen met het ontvangende team en een bezoek te brengen aan hun dienst. Aan de week van de Brusselse thuislozenzorg nemen zowel Nederlandstalige als Franstalige diensten deel.

Er werd tevens een intersectoraal netwerkmoment georganiseerd over hetzelfde thema waarbij de deelnemers zich concentreerden op goede praktijken die de scharnieren vlotter doen buigen en op het belang van samenwerking hiervoor.

In 2018 was de Kenniscentrum WWZ de centrale organisator.

Vormingsplan

Dit jaar heeft de Bico-federatie 8 vormingen aangeboden, lopende van januari tot december 2018. De thema's van de verschillende vormingen waren: ontwerp van ordonnantie betreffende de noodhulp en de inschakeling van daklozen (2x Frans en Nederlands), het werken met kinderen binnen een context van huiselijk en intrafamiliaal geweld (Frans), de gevolgen van huiselijk en intrafamiliaal geweld bij hulpverleners (Frans), inleiding tot de Brusselse thuislozensector (Frans en Nederlands) en Europa en thuisloosheid? (Frans).

2018

8 VORMINGEN

81 DEELNEMERS:

- 46 BICO-FEDERATIE/AMA
- 35 ANDERE ORGANISATIES

a) Ontwerp van ordonnantie betreffende de noodhulp en de inschakeling van daklozen

Sinds 2017 is er meermaals gesproken over de nieuwe ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Tijdens deze vorming zal aan de hand van concrete voorbeelden gedetailleerd worden uitgelegd wat er nu zal veranderen voor onze Brusselse thuislozensector (COCOF, GGC en VG). Deze vorming is gericht tot sociaal werkers, die nog weinig zicht hebben op de veranderingen die dergelijk kader met zich meebrengt.

b) Het werken met kinderen binnen een context van huiselijk en intrafamiliaal geweld

Deze vorming richt zich in de eerste plaats tot eerstelijnhulpverleners om hen te leren omgaan en te detecteren van huiselijke geweld. Het is de bedoeling te leren omgaan binnen een werksituatie met huiselijke geweld en hierbij de gepaste manier om te interveniëren aan te leren. Er zal ook worden stilgestaan om in geval van nood zich te beroepen op het beschikbaar netwerk.

c) De gevolgen van huiselijk en intrafamiliaal geweld bij hulpverleners

Huiselijke geweld raakt ons veel meer dan we soms denken. In de meeste gevallen is huiselijke geweld moeilijk te beheersen en controleren, wat het voor de hulpverlener niet eenvoudig maakt. Alsook moeten we rekening houden met de impact dat dergelijke gewelddadige gedrag op ons als persoon nalaat.

d) Inleiding tot Brusselse thuislozensector

Deze vorming is gericht tot de nieuwe sociale werkers van de thuislozensector. Het is de bedoeling een overzicht te geven van het Brusselse thuislozenlandschap (wettelijk, publiek, instellingen, politiek, evolutie, etc.).

e) Europa en thuisloosheid?

Welk beleid wordt in Europa gevoerd tegen thuisloosheid? Welke leerpunten voor de Brusselse thuislozensector? Tijdens deze vorming zullen we verschillende Europese landen (onder andere Finland, Schotland, Nederland, etc.) nader bekijken en nemen het gevoerde beleid onder de loep. Alsook zullen we even stilstaan bij de Europese consensusconferentie over thuisloosheid. Zijn de conclusies nog altijd actueel? Of is het thuislozenlandschap intussen grondig veranderd?

Voorstelling van de Bico-federatie en van de thuislozensector

Elke jaar wordt de Bico-federatie uitgenodigd om als expert van de Brusselse thuislozensector te fungeren.

Dit jaar was dit onder andere het geval op het Erasmus Hogeschool waar de derde studiedag rond "Kansarmoede en zwangerschap in Brussel" plaats vond.

Studiedagen/Colloquium/Afspraken

Deze opsomming betreft afspraken, studiedagen en colloquia waarbij de Bico-federatie de bicommunautaire sector naar de buitenwereld vertegenwoordigd.

29/01/2018	Afspraak Ariane Dierickx (Woningspotter) - Ordonnantie
08/02/2018	Afspraak Tom Van Vlierberghe (Caw Brussel) - Sociaal dossier
26/03/2018	Afspraak Karen Swyngedauw (la Strada) - Housing First
29/03/2018	Middag van la Strada "General Data Protection Regulation (GDPR)"
30/03/2018	Spreekruimtes voor dak- en thuislozen. La Strada
16/05/2018	General Data Protection Regulation (GDPR). Fédération des Maisons Médicales et des Collectifs de santé francophones
22/05/2018	Afspraak Benoît Quittelier (La Strada) - Brureg
29/05/2018	Intersectoraal netwerkmoment "Met drie in bed - altijd pret?". Kenniscentrum WWZ
28/06/2018	Afspraak Noël Decoster (OCMW Sint-Gillis-Begeleid wonen)
27/08/2018	Afspraak Kris Gysen (CAW Brussel) - Witboek
01/10/2018	Voorstelling software TOPAZ. Dokters van de Wereld
18/10/2018	Afspraak Anne Renders (Born in Brussels - Project RIZIV)
12/11/2018	Afspraak Gudrun Willems (VGC)
12-16/11/2018	Week van de Brusselse thuislozenzorg
16/11/2018	Afspraak Elisabeth Mareels (DoucheFLUX)
04/12/2018	Colloquium n.a.v. het "Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2018". USAB Universitaire Stichting voor Armoedebestrijding van Universiteit Antwerpen

HOOFDSTUK 5: LIDMAATSCHAPPEN

Vlaams Studie en Documentatiecentrum voor VZW's (VSDC)

Adviseren in alle materies die VZW's aanbelangen en wel onder meer in volgende domeinen:

- **Juridische adviezen:** statuten, statutenwijzigingen, oprichtingen, ontbindingen, Raad van Bestuur, fusies, ledenregisters, structuren, etc.
- **Sociaalrechtelijke adviezen:** alle aspecten kunnen worden voorgelegd, zowel betaalde tewerkstellingen als de problematiek van het vrijwilligerswerk.
- **Boekhouding:** alle aspecten van het boekhouden behoren eveneens tot hun bevoegdheden.
- **Fiscaliteit:** vragen als "Hoe vul ik mijn belastingaangifte in?", "Moet mijn VZW een BTW-nummer hebben?".

HOOFDSTUK 6: RAAD VAN BESTUUR / ALGEMENE VERGADERING

Eind 2018, bestond de Algemene Vergadering uit de volgende leden:

1. Voorzitster: Annelies Vangoidsenhoven (Lhiving)
2. Vicevoorzitster: Mallorie Van den Nyden (Fami-Home)
3. Penningmeester: Marie-Alice Janssens (Huis van Vrede)
4. Bestuurster: Iram Chaudhary (Open Deur)
5. Bestuurster: Sarah De Hovre (Pag-Asa)
6. Bestuurder: Laurent Demoulin (Diogenes)
7. Bestuurster: Brigitte Houtman (Talita)
8. Bestuurder: Murat Karacaoglu (Hoeksteen)
9. Bestuurder: Martin Lievens (Leger des Heils - Begeleid wonen)
10. Bestuurster: Deborah Oddie (Onderweg)
11. Bestuurder: Daan Vinck (Hobo)
12. Effectief lid: Océane Barbey ('t Eilandje/S.Ac.A.Do.)
13. Effectief lid: Nadine De Buck (Begeleid wonen van het OCMW van Sint-Gillis)
14. Effectief lid: Pascale Desprets (De Relais)
15. Effectief lid: Caroline Legrand (Haard en Vrede)
16. Effectief lid: Olivier Lendo (De Nieuwe 150)
17. Effectief lid: Bertrand Lombaert (Een Eigen Dak)
18. Effectief lid: Didier Stappaerts (Ariane)
19. Effectief lid: Sarah Vanempten (Aprèstoe)
20. Gecoöpteerd lid: Luc Jaminé (SOM)

De Raad van Bestuur kwam in 2018 zesmaal samen.

De Algemene Vergadering kwam in 2018 vijfmaal bijéén.

HOOFDSTUK 7: ORGANIGRAM

Algemene Vergadering

Samengesteld uit alle leden, bepaalt de Algemene Vergadering de visie en de missies van de Bico-federatie op lange termijn alsook het jaarlijks werkhema en de prioriteiten van het lopende werkjaar. De resultaatrekening, begroting en jaarverslag worden er ook besproken en goedgekeurd.

Raad van Bestuur

Samengesteld uit minimaal acht tot maximaal elf bestuurders, neemt de Raad van Bestuur de beslissingen omtrent het algemeen beheer van de VZW (onder voorbehoud van de uiteindelijke beslissing van de Algemene Vergadering), bereekt de actualiteit van de sector en neemt indien nodig bepaalde standpunten in. In sommige gevallen worden werkgroepen opgericht om een bepaald thema verder uit te diepen.

Team

Binnen de Bico-federatie zijn twee personen tewerkgesteld. Eén directeur en één administratief medewerkster verzorgen de dagelijkse lopende werkzaamheden.

De verantwoordelijke van de Bico-federatie is Birger Blancke, werkzaam sinds februari 2002.

Nathalie Deroo, administratieve assistent, werkzaam sinds oktober 2016.

BIBLIOGRAFIE

LA STRADA, DE WITTE JASPER, *Centrale registratie voor de onthaalhuizen en centra voor dringend onthaal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Gegevens over de opvang van thuislozen in de periode 2010-2014*, Brussel : la Strada Steunpunt Thuislozenzorg, 2016, 38p.

https://www.lastrada.brussels/portail/images/Strada_RCD_2016_NL_VD.pdf

LAATSTE RAADPLEGGING: 09.04.2019

LA STRADA, *Synthesenota van de werkgroep "Geïntegreerde aanpak van de thuislozenzorg" van het Brussels Overleg Thuislozenzorg*, Brussel : la Strada Steunpunt Thuislozenzorg Brussel, 2015, 16p.

https://www.lastrada.brussels/portail/images/20151014_NOTE_LaStrada_GeintegreerdeAanpak_DV.pdf

LAATSTE RAADPLEGGING: 09.04.2019

OBSERVATORIUM VOOR GEZONDHEID EN WELZIJN VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD, *Inzichten in non take-up van de sociale rechten en in sociale onderbescherming in het Brussels Gewest, Thematisch katern van het Armoederapport van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2016*, Brussel : Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2017, 158p.

http://www.ccc-ggc.irisnet.be/sites/default/files/documents/graphics/rapport-pauvrete/thematisch_rapport_nl_2016.pdf

LAATSTE RAADPLEGGING: 09.04.2019

GLOSSARIUM

AMA	Vereniging van de Franstalige onthaalhuizen in Wallonië en Brussel
APEF	Association Paritaire pour l'Emploi et la Formation
BBRoW	Brusselse Bond voor het Recht op Wonen
BGHM	Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij
BHSI	Bureau voor Hulpverlening en Sociale Inschakeling
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CMDC	Centrum voor Maatschappelijke Documentatie en Coördinatie
COCOF	Franstalige Gemeenschapscommissie. Wordt voortaan Parlement francophone (Franstalig Parlement), sowieso equivalent van de VGC
FE.BI	Vereniging van de Federale en Bicommunautaire Sociale Fondsen van de non-profit sector
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Equivalent van de COCOF
MEHOBEL	The measurement of homelessness in Belgium = Het monitoren van dakloosheid in België
OVM	Openbare Vastgoedmaatschappij
PC	Paritaire Comité
POD-MI	Programmatorische federale Overheidsdienst - Maatschappelijke Integratie
Regio-Overleg	Regionaal overleg tussen de Vlaamse en bicommunautaire instellingen van de regio Brussel uit de thuislozensector. Komt in principe vier keer per jaar samen en geniet van de logistieke bijdrage van de Kenniscentrum WWZ
SAW	Steunpunt Algemeen Welzijnswerk
SMES	Santé Mentale et Exclusion Sociale (Geestelijke Gezondheid en Sociale uitsluiting)
SOHONET	Societal Housing Network vzw is een samenwerkingsplatform dat tot doel heeft de creatie van woningen te bevorderen, te stimuleren en te activeren om bij te dragen tot een betere toegang tot sociaal fatsoenlijke en duurzame huisvesting voor kwetsbare groepen
SOM	Federatie van Sociale Ondernemingen
SVK	Sociaal Verhuurkantoor
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (gelijkgesteld aan de COCOF)
WWZ	Kenniscentrum Welzijn Wonen Zorg

BIJLAGEN

Brief: Sociaal dossier

Aan de leden van de Commissie Sociale Zaken
Brussels Parlement

Brussel, 27-03-2018

Sinds 2015 werken de Ministers Céline Fremault en Pascal Smet aan een nieuwe ordonnantie voor een regionaal beleid betreffende de noodhulp en de integratie van daklozen. Het doel van deze ordonnantie is een betere coördinatie van de verschillende diensten voor dak- en thuislozen zowel van de noodhulp als de inschakelingsdiensten en een centrale opvolging van de trajecten van de dak- en thuislozen die gebruik maken van deze diensten.

Interessant aan deze ordonnantie is dat de Europese Typologie van dakloosheid en sociale uitsluiting (Ethos) de basis vormt voor de definiëring van dak- en thuislozen en dat diensten als dagcentra en Housing First en ondersteuning als nabegeleiding voortaan erkend en structureel gesubsidieerd worden.

Voor de centrale coördinatie en de doorverwijzing van de dak- en thuislozen naar de meest geschikte dienst wordt een regionale instelling Bruss'Help gecreëerd (een publiekrechtelijke vzw). De opdracht van Bruss'Help is niet enkel het organiseren van een efficiëntere samenwerking tussen noodhulp en inschakelingsdiensten maar ook het opnemen van de sociale rechten te vergemakkelijken. Bruss'Help staat dus niet enkel in voor de doorverwijzing naar de gepaste dienstverlening of organisatie maar ook naar het bevoegde OCMW. Het instrument dat hiervoor ontwikkeld wordt is het elektronisch gedeeld sociaal dossier.

Concreet legt de ordonnantie aan elke erkende dienst op, ongeacht het type dienstverlening (dus ook aan onvoorwaardelijke laagdrempelige dag of nachtopvang) een sociaal dossier op te stellen voor elke gebruiker, waarvan de gegevens gedeeld kunnen worden met alle andere diensten waarop de gebruiker een beroep doet. Deze individuele e-dossiers worden centraal beheerd door Bruss'Help voor de opvolging van de trajecten van de dak- en thuislozen (welke gegevens worden gedeeld en met wie en welke stappen worden ondernomen?) en doorverwijzing (op basis van de beschikbare plaatsen). Bruss'Help staat daarnaast ook in voor onderzoek naar de problematiek van dak- en thuisloosheid op basis van statistische gegevens. De ministers willen op die manier een 'gezicht' geven aan de dak- en thuislozen die gebruik maken van de Brusselse thuislozenzorg en 'hun rechten' te vrijwaren. Maar wat met dak- en thuislozen zonder of met een precair wettig verblijfsstatuut of EU-burgers die geen toegang hebben tot de Belgische sociale zekerheid?

De Brusselse thuislozensector staat weigerachtig tegenover dit instrument. Werken met dak- en thuislozen vergt een aanpak op maat die in eerste instantie de bedoeling heeft een vertrouwensrelatie op te bouwen in een administratief landschap dat buitengewoon complex en dat steeds vaker leidt tot het niet opnemen van sociale rechten¹ en verdere precarisering van de situatie. Hieronder geven we enkele concrete situaties om ons standpunt te verduidelijken.

Onze hulpverlening is er altijd op gericht geweest om samen met de gebruikers van onze diensten hun rechten en plichten op te nemen en op alle mogelijke manieren hun integratie in de maatschappij te

---

1 Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad, Inzichten in non take-up van de sociale rechten en in sociale onderbescherming in het Brussels Gewest, Thematisch kader van het Armoederapport van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2016, Brussel : Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2017.

versterken. Dit gebeurt voornamelijk door tijd te investeren in het beluisteren van de behoeften van mensen die zich vaak op vele vlakken uitgesloten voelen en/of zijn. We brengen hen stap voor stap in contact met diensten die zij niet kenden of die ze mijden als te hoogdrempelig of omwille van negatieve ervaringen. Door de tijd te nemen om de voor- en nadelen af te wegen gaan wij samen op pad om rechten te openen die tot dan toe ontoegankelijk leken.

- Een gedeeld elektronisch sociaal dossier vergroot de afstand tussen de sociaal werker en de hulpvrager. Het risico bestaat dat sociaal werkers zich gaan (of moeten) baseren op de gedeelde informatie om gestandaardiseerde oplossingen aan te reiken. Dit is vooral een gevaar bij een centrale toegangspoort en doorverwijzing zoals opgenomen in de opdrachten van Bruss'Help.

Een dossier dat de situatie van de gebruiker en ondernomen stappen beschrijft is vandaag al een belangrijk werkinstrument voor de meeste organisaties. Sommige diensten verkiezen een papieren dossier (om samen met de gebruiker concrete aangepaste hulpverleningsplannen uit te schrijven). Andere diensten opteren voor een elektronisch dossier (voornamelijk om de interne communicatie tussen sociaal werkers, binnen het ploegenstelsel, te vergemakkelijken).

- Een bijkomend elektronisch dossier verhoogt de werklust van de sociaal werkers. Tijd die niet geïnvesteerd kan worden in de hulpvrager. Het is onduidelijk in welke mate dit opgelegde centrale systeem aansluit bij de dagelijkse werking, de werkmethode en de individuele contacten met de gebruikers.

Voor onderzoek op basis van statistische gegevens beschikt de Brusselse thuislozenzorg met de 'Centrale registratie' al tien jaar over een geanonimiseerd instrument ontwikkeld in nauwe samenwerking met de onthaalhuizen, de centra voor dringend onthaal en de federaties van de sector. Op die manier worden gegevens verzameld van de Brusselse opvangcentra voor dak- en thuislozen, die erkend worden door de GGC, de COCOF en de Vlaamse Gemeenschap. De centrale registratie biedt informatie over evoluties betreffende de kenmerken van de opgevangen dak- en thuislozen en enkele sociaal-demografische kenmerken van deze doelgroep. Dit laat toe om bepaalde realiteiten uit het werkveld te objectiveren en zo bij te dragen tot het zoeken naar meer geschikte, structurele oplossingen².

- Het bestaande centrale registratie systeem is een van de opdrachten van La Strada en werd ontwikkeld in samenwerking met de sector wat een positieve impact heeft op de kwaliteit van registratie en de gegevens. De nieuwe ordonnantie maakt het bovendien mogelijk om het bestaande systeem uit te breiden met de gegevens van organisaties die tot nu toe niet erkend werden door de GGC zoals bv. de Samusocial.
- Voor het ontwikkelen van een nieuw systeem moet van 0 gestart worden. Akkoorden moeten worden gesloten met de COCOF en de Vlaamse Gemeenschap opdat de gegevens van de COCOF-diensten en het CAW Brussel deel uit maken van deze centrale registratie. Een nieuwe werkgroep met vertegenwoordigers en experts uit de sector moet worden opgestart om samen met het CIBG het werk (van 10 jaar geleden) over te doen. Er wordt nergens een raming gemaakt van de kosten voor de ontwikkeling van dit systeem (informatici, expertise van de sector) en installatie ervan (server, computers), de rol van het CIBG, de opvolging en ondersteuning door informatici, de evaluatie en bijsturing door de sector en beleid. Duidelijk is dat dit een werk is van lange adem en een grote financiële inbreng van de bevoegde Ministers vraagt.

² La Strada, DE WITTE Jasper, Centrale registratie voor de onthaalhuizen en centra voor dringend onthaal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Gegevens over de opvang van thuislozen in de periode 2010-2014, Brussel : la Strada Steunpunt Thuislozenzorg, 2016.

De Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid (KSZ), het elektronisch netwerk van de (openbare) sociale sector voor gegevensverzameling met betrekking tot pensioen, verlof, tijdskrediet en loopbaanonderbreking, handicap en invaliditeit, gezondheid, familie, hulp en OCMW, werk en werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, -ongeval en beroepsziekte, werd in 1990 opgericht om informatie met betrekking tot sociaal verzekeren en de werkgevers "veilig" te delen. Er werd "gestreefd naar een administratieve vereenvoudiging binnen de sociale zekerheid met respect voor het privéleven"³. We stellen vast dat dit elektronisch netwerk er na 28 jaar nog steeds niet in slaagt om automatisch rechten te openen voor de gerechtigden. Het instrument wordt bovendien ervaren als een controlesysteem dat voornamelijk gebruikt om dubbele aanvragen voor sociale zekerheid te voorkomen. Ook de administratieve vereenvoudiging werd niet gerealiseerd. Iemand die een aanvraag doet bij het OCMW moet nog steeds de volgende documenten (papieren versie) in dienen: gezinssamenstelling, bewijs van inkomsten (werkloosheidsuitkering, gehandicaptentoeelagen, alimentatiegeld, kinderbijslag, ...), kleebriefje van de mutualiteit, etc. Meer nog, het OCMW heeft deze papieren versie van de documenten nodig om de gegevens geregistreerd in de KSZ te controleren. Controle primeert dus boven de administratieve vereenvoudiging.

- De sector is dan ook niet overtuigd van de impact van een elektronisch netwerk om de toegang tot sociale rechten te versterken. De sociale werkers worden dagelijks geconfronteerd met mensen die verwaasd zijn in het administratieve (en gedigitaliseerde) doolhof en uitgesloten werden van hun rechten wegens het niet volgen van de juiste stappen of het overmaken van het correcte formulier. Hierbij denken we aan mensen die schulden hebben gemaakt voor basisdiensten (energiefacturen, schoolkosten, ...) en in het zwart werken om die schulden te betalen, of aan gescheiden ouders die door het betalen van of het niet krijgen alimentatiegeld in een uitzichtloze financiële situatie terechtkomen, volledig afhaken van het systeem en de maatschappij (en op straat terecht komen om te verdwijnen in de anonimiteit).
- Elektronische gedeelde dossiers geven geen enkele waarborg op het openen van rechten. Integendeel! Met een publiek dat reeds vaak het slachtoffer is van de digitale kloof zal het wantrouwen enkel toenemen. Voor sociale werkers die met relationele methodieken het vertrouwen herstellen (die niet objectief te registreren vallen) is een opgelegd sociaal dossier geen enkele meerwaarde.

Om de vraag van de pertinentie van het gedeeld sociaal dossier te kunnen beantwoorden dient men zich eerst de vraag te stellen wat de hulpverlening nodig heeft om een kwaliteitsvol aanbod te bieden (investeren van middelen in dienstverlening of in informatica instrumenten) en ten tweede hoe men het kwaliteitsvol aanbod kan versterken om de uitstroom uit een situatie van dak- en thuisloosheid te vergroten. Het elektronisch sociaal dossier is een instrument om dak- en thuisloosheid te beheren. Wij vragen de bevoegde ministers te investeren in pistes om te ontsnappen aan dak- en thuisloosheid of te verhinderen dat mensen dak- of thuisloos worden.

In het verlengde hiervan willen we een concreet voorstel formuleren namelijk de artikels 77 tot 85 omtrent het netwerk van sociale dossiers en delen van de gegevens te verwijderen.

Tom Van Vlierberghe (Regio-overleg)
Christine Vanhessen (AMA)
Birger Blancke (Bico-federatie)

³ Website KVZ: <https://www.ksz-bcoo.fgov.be/nl/diensten-en-waarsort/basisdiensten/portaal-sociale-zekerheid>

⁴ Website KVZ: <https://www.ksz-bcoo.fgov.be/nl/diensten-en-waarsort/basisdiensten/portaal-sociale-zekerheid>

Brief: Ordonnantie

Aan de Heer Minister Pascal Smet
Lid van het Verenigd College
Bijstand aan personen
Gebouw Zenith
Koning Albert II laan 37, 12 verdieping
1030 Brussel

Brussel, 6 november 2018

Geachte Meneer de Minister,

De ordonnantie betreffende "de noodhulp aan en inschakeling van daklozen" werd op 10 juli 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Deze ordonnantie is het resultaat van een lang proces waarbij de dak- en thuislozensector, hierbij vertegenwoordigd door onze federaties, een ondersteunende en adviserende rol hebben gespeeld. We hebben ook steeds onze bezorgdheden geuit indien dit relevant was voor het eindresultaat.

We zijn steeds op een constructieve manier tewerk gegaan ondanks dat een publieke actie soms ook nodig was (Cfr. de manifestatie die werd georganiseerd in september 2017).

Het is voor ons ook duidelijk dat de maatregelen die u moest nemen naar aanleiding van het Samusocial-schandaal ongetwijfeld mede de richting van deze ordonnantie heeft beïnvloed en bepaald.

We zijn momenteel terug op een scharniermoment gekomen in de verdere uitwerking van deze ordonnantie. De uitvoeringsbesluiten worden voorbereid waarbij we hopen dat dit samenvalt met een verhoging van de budgetten zodat elke nieuwe maatregel of werkvorm die de ordonnantie voorziet, gefinancierd en dus gerealiseerd wordt.

Gelijktijdig met het opstellen van dit regelgevend kader wordt er voortgang geboekt op drie andere domeinen:

1. Het opstellen van de statuten voor de nieuwe organisaties van publiek recht met name Bruss'Help en de New Samusocial
2. Het onderbrengen van de twee oude VZW's La Strada en Samusocial in de bovenstaande nieuwe organisaties
3. Het operationaliseren van het gedeeld sociaal elektronisch dossier

Wat dit laatste punt betreft, werken we actief mee in de analyse-stuurgroep onder leiding van het CIBG. We willen u ook bedanken om ons te betrekken bij dit denkproces, dat zoals u kunt vermoeden, veel vragen oproept bij de dak- en thuislozensector. De kwalitatieve en grondige werkwijze van het CIBG laat ons toe het sociaal dossier te ontwikkelen als een écht werkinstrument ondanks het feit dat er nog heel wat twijfel en vraagtekens blijven bestaan (bijv.: zal het sociaal dossier er werkelijk toe bijdragen dat dakloze mensen die we begeleiden een oplossing vinden weg van de dakloosheid of bijvoorbeeld zich in een woonst weten te handhaven?).

asbl Fédération Bico-federatie vzw

Rue du Boulet 34 Kogelstraat
Bruxelles 1000 Brussel

GSM 0494 47 04 24 - T 02 513 58 76 - info@federationbicofederatie.be

Wat betreft de eerste twee punten beschikken we momenteel over veel minder informatie. Nochtans zouden onze organisaties hierin een cruciale rol kunnen spelen ten behoeve van de sector. Graag hadden we hierover meer informatie ontvangen alvorens de statuten worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Meer specifiek hebben we nog vragen over de opdrachten en de uiteindelijke samenstelling van deze nieuwe organisaties. We verwijzen hierbij naar de verschillende overlegmomenten waarop Bruss'Help ter sprake kwam en waarbij we steeds gewezen hebben op het belang van koepelorganisaties, die vanuit een ruimere sector spreken, tegenover individuele actoren die vanuit één instelling spreken. Aangezien Bruss'Help zich zal richten tot verschillende overheden is het niet onbelangrijk hierbij ook een koepelorganisatie vanuit Nederlandstalige kant te betrekken.

We hebben ook nog heel wat vragen wat betreft de gevolgen voor de opdrachten van deze twee VZW's maar vooral ook de gevolgen voor het personeel (wat zal hun statuut zijn (contractueel of werknemer), welke plaats krijgen ze in de organisatie,...). Deze vragen rijzen vooral voor Bruss'Help aangezien dit over een geheel nieuwe structuur gaat.

We vragen ons daarnaast ook af wat de verplichtingen zullen zijn die opgenomen gaan worden in de nieuwe beheersovereenkomsten van deze twee organisaties?

We hopen u hierbij voldoende geïnformeerd te hebben over onze bezorgdheden en vragen om op de hoogte te worden gesteld bij eventuele nieuwigheden betreffende bovenstaande genoemde dossiers.

Wij danken u voor de aandacht die u aan dit schrijven wilt schenken en groeten u met de meeste hoogachting.

Christine Vanhessen (AMA)
Birger Blancke (Bico Federatie)
Tom Van Vlierberghe (Regio-overleg)